

- Назва навчального кабінету (майстерні), що підлягає аналізу та його візуалізація (фото, презентація).
- Аналіз та обґрунтування кольорового рішення стін, стелі, підлоги, столів, шаф, навчальної дошки та інших меблів, обладнання, дидактичного забезпечення.
- Аналіз наявності, якості та кількості, розташування кімнатних квітів у кабінеті, майстерні.
- Назва та короткий опис специфіки навчально-виробничої діяльності (згідно виробу за вибором студента).
- Модель спецодягу (малюнок в кольорі) та її опис.
- Назва музичного твору (звукзапис) та обґрунтування його використання на певному етапі навчально-виробничої діяльності.
- Висновки та пропозиції по удосконаленню.

Всі виставлені бали запрограмована технологія обрахунку приводить до середньозваженої оцінки за проведене дослідження та аргументовану його презентацію. Одержані бали можна перевести у традиційну систему оцінювання чи іншу, передбачену навчальним закладом. Примітка: позитивна оцінка за роботу на занятті, набута за кількістю балів, що одержані лише шляхом постановки запитань, не можлива.

Таким чином, переваги гейміфікації в освітньому процесі очевидні. Перш за все це зацікавленість студентів у активній участі в освітньому процесі, мотивація до самоосвіти, прагнення до самовдосконалення. На відміну від традиційних форм навчання, гра містить дуже важливий компонент – інтерес до залучення в гру, можливість показати свої сили, та своє значення в командній роботі. Гейміфікація – це не ігри під час освітнього процесу, а особлива стимулююча освітня технологія. Ігрові технології можуть задовольнити потреби кожного з учасників освітнього процесу, таким чином забезпечити комфортні умови навчання.

#### Список використаної літератури

1. Гейміфікація. Матеріал з Вікіпедії – вільної енциклопедії. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Гейміфікація> (дата звернення: 21.12.2020)
2. *Левин М.* Как технологии изменят образование: Пять главных трендов. URL: <http://www.forbes.ru/techo/budushchee/82871-kak-tehnologii-izmenyatobrazovanie-pyat-glavnyh-trendov> (дата звернення: 24.12.2020)
3. *Головко Н.* Ігрові технології як засіб активізації пізнавальної діяльності студентів. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка.* Вип. 1. 2015. С. 17-20.
4. *Ткаченко О.* Гейміфікація освіти: формальний та неформальний простір. *Актуальні питання гуманітарних наук.* Вип.11. 2015. С. 303-309.

**Олександр КОБЗАР**

#### ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УНІВЕРСИТЕТІ МОНКТОНА (КАНАДА)

Університет Монктона був заснований 19 червня 1963 року внаслідок злиття трьох регіональних коледжів з метою надання якісної освіти дорослим відповідно до рівня бакалавра [1, с. 87–89]. Відзначимо, що наразі в цьому виші можна здобути ступені бакалавра, магістра та доктора наук. Сьогодні університет налічує три кампуси в трьох містах провінції Нью-Брансвік: основний розміщений у Монктоні, а два дочірні – в Едмундстоні й Шіппігані. Хоча провінція і є двомовною (тут користуються англійською та французькою мовами), викладання в університеті проводиться виключно французькою, тож володіння цією мовою вважається одним з ключових критеріїв під час зарахування на навчання студентів. Такий вибір мови не є випадковим, а, навпаки, глибоко сягає корінням в історію Академії (Атлантичних провінцій) XVII–XVIII ст. –

колишньої французької колонії [1, с. 27–32]. Саме бажанням зберегти спадщину предків детермінований Акадійський націоналізм, який процвітає в регіоні і, зокрема, в університеті, єдиному франкомовному університеті за межами провінції Квебек.

Університет Монктона, як і кожен університет Канади, є автономним, він функціонує за певною бізнес-моделлю. Навчання у виші платне, та частка надходжень від студентів є невеликою порівняно з витратами університету. Решту коштів, необхідних для надання якісних освітніх послуг, навчальний заклад отримує від держави, колишніх випускників, патентів і компаній, що співпрацюють з університетом та зацікавлені у кваліфікованій підготовці майбутніх робочих кадрів. Фінансова підтримка може бути спрямована не загалом на університет, а на певний департамент, лабораторію, академічну групу. Також кожен студент, презентувавши достатньо успішний проєкт чи то лише ідею, має можливість отримати грантові ресурси або ж стипендію для розвитку свого наукового потенціалу. Грантами нагороджують за успішність у навчанні, за значні досягнення у спорті, розвиток лідерства, за волонтерство та ін. [4]. Різноманітність таких критеріїв є важливою, оскільки мотивує студентів розвиватися всебічно та в подальшому відіграє значну роль у процесі працевлаштування, формування власного резюме. Також викладачі мають власний бюджет, яким можуть оперувати на території університету, тобто купити нове обладнання, оплатити наукову практику студента тощо. З цього бюджету професор виділяє кошти на оплату праці магістрів чи бакалаврів старших курсів, що займаються перевіркою домашніх завдань, регулюють роботу в лабораторії студентів молодших курсів.

Для соціалізації студентської громади систематично організовуються конференції різних напрямків та рангів (регіональні, міжнародні), влаштовуються спортивні змагання, зокрема, останнім часом набуває широкої популярності кіберспорт, проводяться волонтерські заходи для підтримки екології, охорони здоров'я та прав людини. Корисна подія – ярмарка вакансій, що проходить двічі на рік, вона надає можливість знайти стажування та почати працювати вже протягом останніх років навчання в регіональних компаніях чи просто розглянути варіанти.

На високому рівні представлено в університеті студентське самоврядування. Тут діє студентський парламент, що має власний кодекс, регламент, бюджет (1 мільйон канадських доларів на рік). Щорічно проводяться вибори президента студентського парламенту університету (факультету, департаменту) та нижчого за рангом складу. Президент бере участь у засіданнях вченої ради, його голос прирівнюється до голосу професора. Але й відповідальність, що покладається на студентів, не менша.

Освітній процес триває практично безперервно протягом року, тож маємо три сесії (осіння, зимова й літня) по чотири місяці кожна. Сесія, зі свого боку, ділиться на два підсеместри, які розмежовуються тижневими канікулами. Зарахування відбувається на дві, осінню та зимову, оскільки на літню сесію припадає скорочення курсів і більшість студентів працює в цей час над власними проєктами чи стажуванням. Студентам бакалаврату пропонують список курсів на вибір, з яких 70 % припадає на дисципліни, пов'язані зі спеціалізацією, а 30 % – дисципліни загального циклу. Тільки студент регулює тривалість свого навчання, 3 чи 10 курсів за сесію (від 4 до 10 років) [2]. Кожен курс є індивідуальним, побудованим викладачем відповідно до матеріалу, процесу та манери викладання. Лекції не є обов'язковими для відвідування, хоча й рекомендованими, оскільки висвітлюваний там матеріал є унікальним, чітко структурованим. Кожен професор намагається полегшити навчальний процес для студента з метою досягнення кращої результативності, тому відбувається безперервна комунікація: протягом лекції, під час консультацій та з допомогою електронної пошти. Якщо студент не набрав по закінченню курсу достатню кількість балів, то курс вважається незарахованим, однак здобувач вищої освіти має можливість вивчати цю дисципліну ще раз наступної сесії або ж обрати для засвоєння інший курс, який, власне, й

буде зафіксований у транскрипті. Для отримання диплома достатньо мати необхідну кількість кредитів, на бакалавраті не передбачено написання випускової науково-дослідної праці.

Студент-магістр має курси для вибору тільки відповідно до специфіки його дослідження. За два роки навчання потрібно взяти 4 предмети (по 3 кредити кожен) та 4 курси науково-дослідної практики (33 кредити кожна) [2]. По закінченню проходження курсів відбувається захист наукової роботи кандидата на звання магістра наук. Оскільки кількість необхідного часу для досягнення результатів відрізняється в кожному конкретному випадку, дата захисту не є визначеною. За готовності студента презентувати своє дослідження створюється журі з трьох професорів, один з яких є зовнішнім рецензентом, ніяк не пов'язаним з кандидатом, директора журі та наукового керівника. Кожен з оцінювачів має місяць для аналізу наукової роботи та надання рекомендацій, після чого кандидат уносить правки, можливо, навіть проводить додаткові дослідження. У разі позитивних відгуків визначаються зі зручною датою захисту. Оскільки захист проходить з вільним відвідуванням, то кожен присутній може ставити запитання, однак пріоритетними є три раунди запитань від 5 журі, по три запитання в кожному раунді. Після завершення захисту проводиться голосування та виголошують такі можливі рішення: надати звання магістра наук; надати з додатково проведеними правками чи взагалі не надавати.

Позанавчальний процес є не менш важливим для студента, тому кожен вихованець отримує розклад проведення заходів е-мейлом (мовні чи читацькі гуртки, дискотеки, кіноперегляди) [3]. На території кампусу розташовані будівлі для заняття спортом (тренажерні та кардіозали, сауна, басейн, тенісні корти, поля для футболу та регбі), ігрові кімнати (настільні ігри, відеоігри, більярд та ін.). Бібліотеки є осередком навчального дозвілля, вони працюють до 10 вечора протягом навчального процесу та цілодобово під час екзаменаційних сесій. Бібліотеки мають необхідний асортимент обладнання для індивідуального й групового навчання, де студенти можуть практикувати читання лекцій, робити презентації чи просто випити кави й почитати книжку. Студенти мають доступ до тисяч нових книг та журналів, а в разі відсутності необхідного джерела можуть замовити його за рахунок університету.

Протягом двох років навчання в магістратурі за спеціальністю «Фізика» я зміг значно збагатити своє резюме: взяв участь у 13 канадських конференціях та одній міжнародній, у трьох міжнародних колабораціях, одна з яких є проектом NASA за фінансової підтримки MIT, виграв можливість долучитися у 2020 р. до TMT Early-Career Initiative Workshop, що працює над розробкою надновітнього телескопа. У співавторстві було опубліковано 8 статей (3 в британському журналі MNRAS), дві з яких знаходяться в реєстрі SCOPUS [5]. Також займався волонтерством у GradCASCA (Студенському комітеті для астрономічної спільноти Канади). Досвід, отриманий в Університеті Монктона, є неоціненний для подальшого професійного росту кожного випускника й мене включно.

### Список використаної літератури

1. Bourque C. L., Robichaud M. Des aboiteaux à la génomique et au-delà. *Histoire de la Faculté des sciences de l'Université de Moncton*. 2004. P. 27–89.
2. Nombre de course à prendre. URL: <https://www.umoncton.ca/parents/node/23> (дата звернення: 08.11.2020).
3. Vie étudiante. URL: <https://www.umoncton.ca/umcm-etudiants/vie-étudiante> (дата звернення: 08.11.2020).
4. Coûts et financement. URL: <https://www.umoncton.ca/umcm-etudiants/coûts-et-financement> (дата звернення: 08.11.2020).
5. Scopus preview. URL: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210257847> (дата звернення: 08.11.2020).